

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. SUNUŞ	1
II. ÇALIŞMANIN AMACI.....	5
III. İNCELEME PLÂNI VE KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	6

BİRİNCİ BÖLÜM TÜRK HUKUKUNDA ‘MADDÎ ZARAR’ VE ‘MADDÎ TAZMİNAT’ KAVRAMLARINA GENEL BAKIŞ

I. MADDÎ TAZMİNAT TALEBİNİN TEMEL VARLIK ŞARTI OLARAK ‘MADDÎ ZARAR’ KAVRAMI	9
A. Maddî Zarar Kavramı	9
1. Genel Olarak	9
2. Zarar Kavramını Açıklayan Teoriler	13
3. Zararın Unsurları.....	15
a. Malvarlığında Eksilme.....	16
aa. Malvarlığı Kavramı.....	16
bb. Eksilme	17
b. Eksilmenin İrade Dışında Oluşması.....	18
B. Maddî Zararın Türleri	19
1. Doğrudan-Dolaylı-Yansıma Zarar Ayrımı	20
2. Mevcut-Müstakbel-Muhtemel Zarar Ayrımı	22
3. Objektif-Sübjektif Zarar Ayrımı.....	24

II. MADDÎ ZARARIN GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ	25
A. Eşyaya İlişkin Zarar – Kişiyeye İlişkin Zarar – Diğer Zararlar Ayrımı	25
B. Fiilî Zarar ve Yoksun Kalınan Kâr Ayrımı	26
C. Olumlu ve Olumsuz Zarar Ayrımı	27
D. Özel Olarak: Normatif Zarar Kavramı	31
1. Kavram	31
2. Teori Kapsamında Zarar Kavramını Genişletme Eğilimleri	33
a. Eşyanın Kullanım Olanağından Yoksunluk	33
b. Tatil Zamanının veya Boş Vakitlerin Değerlendirilemez Hâle Gelmesi	42
c. Teori Kapsamında Ele Alınan Diğer Tazminat Talepleri	51
3. Değerlendirme	54
III. TAZMİNATIN TEMEL AMACI: TELÂFİ	57
A. Tazminat Kavramı	57
B. Tazminatın Amaçları	62
1. Zararın Telâfisi	62
2. Hakkın Devam Ettirilmesi	62
3. Önleme	63
4. Cezalandırma	66
5. Ekonomik Optimizasyon	68
C. Tazminin Tarzı (Aynen / Nakden Tazmin)	68
IV. ZARARIN VARLIĞI ŞARTINDAN BAĞIMSIZ ÖDEME YAPTIRIMLARININ BENZER KAVRAMLARDAN AYIRT EDİLMESİ	71
A. Yaptırım Niteliği Olmayan Zarar Şartından Bağımsız Ödeme Yükümlülükleri	72
B. Ödeme Yükümlülüğü Doğurmayan Zarar Şartından Bağımsız Yaptırımlar	74
C. Zarar Şartı Aranmakla Birlikte Tazminat Niteliğinde Olmayan Yaptırımlar	76

V. ZARARIN VARLIĞI ŞARTINDAN BAĞIMSIZ ÖDEME YAPTIRIMLARININ SINIFLANDIRILMASI	78
--	----

İKİNCİ BÖLÜM
ZARAR VARSAYIMI SEBEBİYLE
ZARARIN VARLIĞINI İSPAT ŞARTINDAN
BAĞIMSIZ KILINAN ÖDEME
YAPTIRIMLARI

I. KANUN TARAFINDAN ZARARIN VARSAYILDIĞI YAPTIRIMLAR.....	81
A. Temerrüt Faizi.....	82
1. Genel Olarak Türk Borçlar Kanunu'nda Temerrüt Faizi Düzenlemesi.....	82
2. Amacı.....	93
3. Hukukî Niteliği	97
4. Vâde Farkı Alacağı.....	108
B. Taşınır Satımında Borçlu Temerrüdü Hâlinde Olumlu Zararın Hesaplanmasında Soyut Yöntem.....	122
C. Taksitle Satış Sözleşmesinde Alıcının Taksitleri Ödemede Temerrüde Düşmesi Sonucunda Satıcının Sözleşmeden Dönme İle Birlikte Talep Edebileceği Kullanım Bedeli.....	128
D. Genel Saklama Sözleşmesinde Saklanana Kullanmama Borcuna Aykırılığın Yaptırımını Olarak Kullanım Bedeli.....	133
II. TAZMİNAT MİKTARININ TARAFLARCA GÖTÜRÜ OLARAK BELİRLENDİĞİ SÖZLEŞMELERDE DURUM	137
A. Götürü Tazminat Anlaşması ve Amacı	137
B. Hukukî Niteliği	143
C. Türleri ve İşleyiş Biçimi.....	149
1. Nisbî Götürü Tazminat Anlaşması	149
2. Kısmen Nisbî Götürü Tazminat Anlaşmaları	150
a. Asgarî Götürü Tazminat Anlaşması.....	150

b. Azamî Götürü Tazminat Anlaşması	150
3. Mutlak Götürü Tazminat Anlaşması	151
D. Değerlendirme	152

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MEDENÎ HUKUK CEZASI NİTELİĞİNDEKİ ÖDEME YAPTIRIMLARI

I. SÖZLEŞME CEZASI	155
A. Amacı	155
B. Hukukî Niteliği	162
C. Sözleşme Cezası Konusunda Türk Borçlar Kanunu ile Getirilen Yenilikler	174
II. GERÇEK OLMAYAN VEKÂLETSİZ İŞ GÖRMEDE KAZANCIN DEVRİ YAPTIRIMI	185
A. Amacı	185
B. Hukukî Niteliği	195
III. KONUT VE ÇATILI İŞYERİ KİRASİ SÖZLEŞMELERİNDE YENİDEN KİRALAMA YASAĞINA AYKIRI DAVRANIŞIN YAPTIRIMI	201
A. Türk Borçlar Kanunu'nda Düzenleniş Biçimi ve Amacı	201
B. Hukukî Niteliği	214
IV. ÖZEL OLARAK: MÜŞTEREK HUKUK (COMMON LAW) SİSTEMİNDE TELÂFİ AMACININ ÖTESİNDE FONKSİYON GÖREN BİR YAPTIRIM OLARAK CEZALANDIRICI TAZMİNAT (PUNITIVE DAMAGES)	219
A. Kavram	219
B. Hukukî Niteliği	227
C. Türk Borçlar Hukukunda Cezalandırıcı Tazminat Anlayışını Yansıtan Pozitif Hukuk Normları	231
1. Genel Olarak	231

---

2. Hizmet Sözleşmesi Hükümleri Arasında Öngörülen Bazı Ödeme Yaptırımları	235
a. İşverenin Fesih Hakkını Kötüye Kullanması Hâlinde	235
b. İşverenin Sözleşmeyi Haklı Sebeye Dayanmaksızın Feshi Hâlinde	237
c. İşçinin Haksız Biçimde İşe Başlamaması veya İş Bırakması Hâlinde	240
D. Türk Borçlar Kanunu'nda Cezalandırıcı Tazminat Yaptırımı Genel Bir Norm Olarak Benimsenmeli Midir?	244
SONUÇ	253
KAYNAKÇA.....	261